

PIK LIX. Ч. 259. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ВІСІРОК, 6-го ЛИСТОПАДА 1951. No. 259. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 6, 1951. VOL. LIX. FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

АЙЗЕНГАВЕР НА РОЗМОВІ З ПРЕЗИДЕНТОМ

Вашингтон, 4 листопада. — Генерал Двйт Д. Айзенгавер приїхав до столиці на дводенну розмову з президентом Труманом у справі нової політики озброєння з метою швидкого організувати добре виховану й належно устатковану альянтську силу в західній Європі. Він приїхав з Форт-Накс, у штеті Кентукі, куди заїхав був з Європи на відвідини своєї родини, годюво свого сина, що служить капітаном в армії. У Вашингтоні зустріли Айзенгавера найвищі військові офіцери, вклюдно й секретаря оборони Роберта А. Ловета, голову об'єднаних генеральних штабів Омара Вредлі, секретаря армії Френка Пейса й голову ген. штабу армії, Дж. Колліна. Закі генерал піде до Білого Дому в понеді-

\$100,000,000 АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ВИЗВОЛЬНОГО ПІДПІЛЛЯ В СОВЕТАХ

Нью-Йорк, 3 кол Об'єднаних Націй повідомлено, що із загальної суми 6 мільйонів доларів нової американської військової і господарської допомоги для чужих країн, 100 мільйонів доларів буде призначено на „допомогу для підпольних визвольних рухів в комуністичних країнах.“ Цю допомогу призначено окремою клявузою в загальній допомогівій програмі, аписаний під впливом відомої резолюції республіканської конгресмена Керстена в Палаті Репрезентантів, вписаної до Конгресового Рекорду. В резолюції Керстена, як уже свого часу повідомлено, головну увагу прикладається до підпольного визвольного руху в Україні. Призначення відповідної допомоги цим підпольним рухам виявлено цюжю тепер в листуванні між Керстеном і головним американським представником в Об'єднаних Націях, Вореном Р. Остіном. Керстен протестував та закликав до відповідної акції американське представництво в ОН. — проти нової пропозиції відносно „порушення миру і безпеки людського роду“, — пригатованої Комісією Міжнародного Права та висланої на нараді Генеральної Асамблеї в Парижі та на підставі якої до категорії „порушення миру і безпеки“ могли б бути зараховані теж підпольні визвольні рухи і допомога для них. З відповіді Остена на листа Керстена виходить, що американська делегація намагатиметься змінити форму резолюції або повести відповідну акцію проти неї. — Остин заявив в своєму листі, що хоча він це не знає точно, яке становище займе в цій справі американська делегація, проте він вважає, що в, не-об'явленій війні проти тиранії і гноблення людської волі немає місця для нейтральності. Допомогу підпольним визвольним рухам призначено на підставі 101 розділу в ухваленому Конгресом Акті Безпечної, в якому утворювакється уряд видати „не більше 100,000,000 доларів допомоги для будь-якої вибраної групи людей, які живуть, або які втекли з Советського Союзу, Польщі, Чехословаччини, Мадярщини, Румунії, Болгарії, Албанії, Литви, Латвії і Естонії, або з опанованих комуністами Німеччини і Австрії... як-що президент Злучених Держав вважає, що така допомога скріпить оборону Північно-Атлантичного простору та безпеку Злучених Держав.“

АМЕРИКА ЗАПОВІДАЄ ІНІЦІАТИВУ В МИРОВИХ ЗАХОДАХ НА СЕСІІ ОН

Париж, 5 листопада. — Завтра тут відкривається вже шоста з черги сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, на якій Злучені Держати задумують перебрати ініціативу для збереження миру в світі, промодуючи шлях для створення відповідного постійного апарату колективної безпеки в рамках Об'єднаних Націй. Рівночасно

ПЕРЕДВИБОРЧІ ПРИГОТУВАННЯ ЗАКІНЧЕНІ

На вівторок 6 листопада були заповіджені цьогорічні вибори, отже останні осінні вибори перед наступним вибором президента. Пресові агенції, призначивши звідомлення з підготовки до виборів в різних штетах, стверджують, що назагал було слабе зацікавлення виборами і тільки самі кандидати на різні роди місць або стейтові становища розвинули особисту кампанію. З уваги на розкриття надужиття партійних впливів на загальному або місцеву політику, кандидати обговорювали ці надужиття з партійного становища, доводячи, що тільки їх партія може оздоровити відносини. Найбільше увага була зосереджена на Нью-Йорк, де сенатська комісія для прослідження злочину викликала переворот в організації поліції, а це знову дало підставу до руху за „політику чистих рук“. Однак цей рух мало причинився до масової реєстрації перед виборами, а це теж мусяло мати вплив на вислід самого голосування.

КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН В ЧЕСТЬ М. ДРАГОМАНОВА

Нью-Йорк, 4 листопада. — При доволі добре вивопненій залі Нью-Йоркського Історичного Товариства при Централ Парк Вест відбулася старанням Української Вільної Академії Наук урочиста конференція з нагоди 110-річчя з дня народження Михайла Драгоманова. З доповідями виступили: проф. Колумбійського університету Філіп Мозлі; син небіжчика Михайла, проф. Світозор Драгоманів і д-р Іван Лисяк-Рудницький. Проводив голова академії проф. І. Бетухів, який, зазначив на вступі, що те, що актуальне з думок Драгоманова, видасть УВАН в окремий збірник у 1952 р. Після того повідомив про призначення д-ром А. Марголієм з Вашингтону привітного письма, яке відітвар при кінці. У ньому був скарактеризований Драгоманов як український соборник і амбасадор української національної справи в Європі. Проф. Мозлі в свій доповіді англійською мовою заявив, що він радше хотів би дещо більше довідатися про роллю Драгоманова від українських науковців, бо досі він вичував його значення для слов'янського руху, перебуваючи в Болгарії 15 років та з знайомства з дочкою небіжчика, панною Шиншановою. Він знає М.Д. як знаменитого историка, що впливав на розвиток західно-європейської постулової думки серед слов'янських народів, а в першу чергу серед українського народу. Серед більше сприятливих відносин, на думку проф. Мозлі, Драгоманов міг би відіграти серед українців роллю Томи Масарика. Проф. Світозор Драгоманов, як потомок Михайла, виявив, що батько прив'язував велику вагу до своєї примусової мандрівки поза кордонами царської Росії, бо вона дала йому й його дітям нагоду запізнатися з вільним світом. Згадавши найважливіші роди праці батька, доповідач зупинився довше на виясненні федералістичних засад в його науці на підставі наукової розвідки про „Старі Харті вольностей“, у якій він виказав значення децентралізованої влади для особистості волі людини. Як приклада на це він подав федералістичний устрій Злучених Держав Америки. Докладчик вияснив розвиток громадянських вольностей в Швайцарії, Нідерляндах і в Англії. Устрій цей останній він зясував як „республіку під монархістичною демократією“. На прикладах згаданих країн

ЧЕРВОНІ ВІДКИНУЛИ АЛІАНТСЬКИЙ КОМПРОМІС НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

Токіо. Переговори в справі перерми'я в Корей опинились вчора на новій „мертвій точці“, як комуністи відкинули альянтський компроміс, щоби місто Кассонг було в нейтральній зоні демаркаційної лінії. Комуністи домагаються, щоби це місто було під їхньою контролю. Кассонг, в якому давніше відбувались переговори заки їх перенесено до Панмунджом, є останнім більшим південно-корейським містом з безпосередньою віддаленні від 38-мої паралелі. Аліантти в жадному разі не хочуть залишити цього міста в комуністичних руках, вважаючи його „воротами“ до південно-корейської столиці Сеул. Перебіг демаркаційної лінії в інших місцях вже узгіднено на попередніх нарадах. В офіційному альянтському повідомленні сказано, що вчорашні наради альянтської і червоної військової комісії в справі демаркаційної лінії були „безплідні“ та що жадна з тих комісій вже „немає що сказати“. Проте, чергові наради заповіджено на сьогодні. Не вважаючи на цю суперечність, в альянтських і комуністичних коментарях ще не втрачається надії на можливість якогось виходу та на остаточне замирення.

СТРАЙК ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ СЛАБШАЄ

Нью-Йорк. — У неділю повернулися до роботи при вантажених кораблів 2,000 докових робітників у причалах в Мангеттені, Врукліні й Статен Айленді, це вказує на послаблення завзяття у бунтарському страйку деяких відділів юнії прибережних робітників. Найбільше причиняється до зладження настроїв жінок страйкарів, які виганяють своїх чоловіків до роботи. Голова юнії, Джозеф П. Райен, заявляє, що серед страйкуючих робітників запаував напярм повернутися до роботи і виждати вирішення стейтвової ради посередництва. Кораблі, які привозять скитальників, обслуговують при вантажувани самі скитальники, вносячи клюнки й валізки з кораблів до причалів. Це припінює вивантажування однак дає спроможність подорожним вихити з пристави ще того самого дня, коли приїхав корабель.

ВІДДІЛИ У.Н.С. ФИЛАДЕЛФІЇ РОЗГОРТАЮТЬ ОРГАНІЗАЦІОННУ ПРАЦЮ

Філадельфія. — Відділи Українського Народного Союзу у Філадельфії та околиці рішили розгорнути широку організаційну працю та до кінця цього року здобути щонайменше 300 нових членів. Рішення виднесено на зборах представників округних відділів УНСоюзу, що відбулися минулої неділі в місцевому Дому Горожан, та якими проводив голова округних відділів д-р В. Галла, а секретарював п. Бакай. Про теперішнє задання УНСоюзу говорив його головний предсідник Дмитро Галичян, а місцеві організаційні справи з'ясували організатори пп. Ліпчинський і Маланчук та голова радла п-ні Олена Шторрич. В нарадах взяло участь 40 представників з 16 відділів. Під час дискусії прийняв одностайно домагається, щоби Екзекутивний Комітет УНСоюзу поробив відповідні заходи проти неетичного постукування організаторів та представників інших подібних обезпечених організацій, які в своїй організаційній праці користуються різними наклепами проти УНСоюзу.

КОМУНІСТИЧНА АТАКА ПЕРЕРВАЛА ЗАСТІЙ НА КОРЕЙСЬКОМУ ФРОНТІ

Токіо. Кількаденну тишу на корейському фронті перервала вчора сильна атака комуністів на західній ділянці фронту, в якій взяла участь одна комуністична дивізія та 20 танків. В початкових сильних настуках ворога на захід і південний захід від Іончун альянтські війська були змушені відступити, але зараз впродовж ночі комуністичний наступ не тільки був припинений, але альянти в протинаступах відбили назад втрачений впродовж дня терен. Це вперше від кількох тижнів червоні наступали в такій силі. На інших секторах фронту відбувались тільки незначні сутички патрульних відділів, з виразною перевагою альянтів. До більших боїв приходило знову в повітря, при чому два ворожі літаки були збиті, два інші правдоподібно збиті, а шість ворожих літаків було пошкоджених. Два альянтські літаки були збиті ворожою зенітною артилерією. В дотеперішніх повітряних боях над Кореею було збитих всіх разом 102 ворожі літаки, а 244 пошкоджених.

20,000 ДОБРОВОЛЬЦІВ ПРИ ПРОБІ АТОМОВОГО НАПАДУ

Провіденс, у штеті Ровд Айленд. — Найменший стейт країни перевів найбільшу досі звісну пробу рятунку на випадок атомового нападу з повітря. На пробу приїхали спостерегачі з 12 інших стейтів, щоб приглянутися справності 20,000 добровольців при рятунку нападеного міста. Найзмітнішою частиною рятунку було діяння пожежної сторожі, яка пустила в рух 87 водних pomp і викликала правдиву повинь води для припинення пожежі після нападу. Урядовці обчислюють, що під час нападу могло, згинуть 28,000 осіб, а зазнати каліцтва 84,000. Кошти таких вправ досягли тільки \$2,000. Над містом появилося 20 бомбардувальників, які заступили напад одного атомового бомбардувальника.

Українське жіноцтво Нью-Йорку влаштувало роковини Н. Кобринської

Нью-Йорк. — В неділю 4-го листопада тут відбулася Ювілейна Академія для вшанування 100-тих роковин народження Наталії Кобринської. Академію влаштувала Округна Рада Відділа Союзу Українок Америки та Український Золотий Хрест в Нью-Йорку. На програму Академії склалась вступне слово Іванни Бенцаль, деклямація Тетяни Кобилянської та реферат Катерини Пелешок, на тлі якого відбулася інсценізація оповідання Н. Кобринської „Пані Шуминська“, деклямації Марії Сквіртнянської, Оксани Кобилянської, Лесі Нечипор і Мирослави Федик, та сольспів Марії Боднар і виступ хору „Боан“ під управою проф. І. Недільського. На фортепійні акомпаніювала Ольга Дмитрів.

НІМЕЦЬКІ ЧЕРВОНІ ЗМІНИЛИ СВОЄ СТАНОВИЩЕ В СПРАВІ ОБ'ЄДНАННЯ

Берлін. — Німецькі комуністи змінили своє дотеперішнє становище, щоби справу об'єднання Німеччини вирішили самі німці, пропонуючи знову передати цю справу чотирьом великодержавам. Нове становище червоних виявлено в листі комуністичного президента Вільгельма Піка до західнонімецького президента Теодора Гойса. Попередні пропозиції комуністів щодо плебісциту в цілій Німеччині, Західна Німеччина приймала під умовою, що Об'єднані Нації провірять і вирішать, чи в Східній Німеччині існують такі демократичні обставини, які дозволили б на вольне виявлення волі народу.

ПРЕЗИДЕНТ ВИГОЛОСИТЬ ВАЖЛИВУ ПРОМОВУ ПРО ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ

Вашингтон. — На середу президент Труман готує якусь важливу промову в справі закордонної політики, що має бути несподіванкою для світу. Кажуть, що він вийде з проєктом роззброєння й замирення Об'єднаних Німеччини, однак в такій формі, що це приневольить Росію залишити свою сільмувану пропаганду миру.

Вояки про Листопадовий Зрив

Заходом Об'єднаних б. Вояків в Америці, Відділ у Нью-Йорку, влаштовано минулої суботи в Літ. Мист. Клубі вечір, присвячений пам'яті Листопадового зриву в 1918 році. Згадуючи про що важливу подію, полк. А. Валійський закликав присутніх пошанувати вставанням з місць тих, що полягли в боротьбі. Довшу допо-

НОВИЙ УРЯД БРИТАНІЇ НЕ СПІШИТЬСЯ З ПЕРЕГОВОРАМИ З ІРАНОМ

Лондон. — Впродовж першого тижня своєї влади новий консервативний уряд Британії не виявив будь-якого опсику в заходах відновити англо-іранські переговори в справі нафти. Виявляється, що після відвідин іранського прем'єра Моссадеха у Вашингтоні та його розмов з президентом Труманом і державним секретарем Ачесоном були пригатовані і переслані до Лондону нові американські пропозиції для відновлення таких переговорів, — але виходило б, що вони не дуже задовольняли консервативний уряд. Крім того, Британія може не прив'язувати тепер ваги до будь-якого договору з урядом Моссадеха після того, як той уряд однобічно знехтував одним договором. Тимчасом в Ірані комуністична п'ята колона виявляє щораз більше агресивності, що мало бути теж темою розмов прем'єра Моссадеха у Вашингтоні.

В АМЕРИЦІ

● „Велика Брехня“ коштує Соєтській Росії \$1,408,000,000 річно. Таку інформацію подав урядовець департаменту стейту Туріан Л. Барнард на зібранні товариства для розголосу життєвих обєпечень у Вільямсбургі, у Вирджинії. Він сказав, що знає це зі звітів розвідки своїх служб.

● 29 ступінь морозу нижче зера термометру Фаренгайта було в штеті Монтана 1 листопада. Але ця температура була на льодовій.

● „Дякую вам, моя дорога“ — сказав президент до британської наслідниці престола, княгині Єлизавети, після привітання її у Вашингтоні, на запит про його здоров'я. З Англії напали вісті, що ці слова президента передала тамтешня преса великими буквами в заголовках газет.

● Двох людей зловляла поліція в Нью-Йорку після 40 вломів. Це такі вломники: Роберт Флечер і Френк Фраселло. Цього останнього зловили в шпиталі в Олбей, столиці штету Нью-Йорк.

КОРАБЕЛЬНА КАТАСТРОФА БІЛЯ БРЕМЕРГАФЕН

Бремергафен, Німеччина, 5 листопада. Вчора у віддаленні тільки 15 миль від цього німецького порту трапилася корабельна катастрофа, як американський корабель „Дженерал Герсі“, що транспортував 2,993 американських вояків до Німеччини, зударився з новим аргентинським моторовим кораблем „Maipu“, що мав 238 осіб на чердаку, крім вантажу м'яса і збіжжя та інших продуктів. Після зудару корабель „Maipu“ пішов на дно, тоді корабель „Дженерал Герсі“ був тільки легко пошкоджений та залишив до порту. Вці 238 осіб з аргентинського корабля, включно з капітаном, були врятовані. В рятунковій акції взяв участь „Дженерал Герсі“ та німецькі рятункові судна. Вирятування всіх розбитків треба завдячувати швидкій рятунковій акції та спокійним водам. Команданти і офіцери так американського, як і аргентинського корабля відмовились дати будь-які вияснення причин катастрофи, заявляючи, що на цю тему буде проголошено офіційне вияснення.

В СВІТІ

● Адмірал Флечер, командант американської флоти, прибув до Лондону, де відбуде наради з шефами штабів британських збройних сил та новим лордом адміралці, Джеймсом Тамасом.

● В Тайпел на Формозі розстрілюють п'ять осіб, засуджених на смерть за шпигунство в користь комуністичного Китаю.

● Американська авіація „Корредор“ залізла до португальського порту в Лісабоні, привозила кілька португальської авіації відповідно клявісь американських літаків, — призначив Португалії в рамках Атлантичного Пакту.

● Советські гранати із значком серпа та молота, з датою 1951, знайдені в збудованому альянтами від комуністів північно-корейському бункері.

● Закрито Іранський університет в Тегерані після цілої низки студентських заворушень, скерованих проти Заходу.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREДПЛАТА: SUBSCRIPTION RATES: На рік \$10.00 One year \$10.00 На пів року \$5.25 Six months \$5.25 На три місяці \$2.75 Three months \$2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів. За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

У ВЛАСНИХ СПРАВАХ

Ціла низка редакційних і навіть технічних труднощів, з якими тепер вже майже кожного дня доводиться зустрічатися нашій редакції, заставляє нас знову забрати в цих справах голос на сторінках газети.

Насамперед — справа надсиланих матеріалів. "Свобода", придержуючись своїх традиційних засад, вільного трибуни вільного слова, бажала б іти якнайдаліше назустріч усім тим, що в одній чи другій справі хотіли б забрати слово та висловити свою думку. Редакції й самій на цьому дуже залежить, бо це не тільки робить газету різноманітнішою, але й дає їй можливість бути тим, чим вона повинна бути: висловом громадської думки і публічної opinio. Але в цих редакційних зусиллях натрапляється на непереможні труднощі, бо більшість надсланих статей — це довгезлі трактати, що найменше надаються до інформаційного щоденника на чотирьох сторінках. До того ж чим коротша стаття, тим швидше вона побачить світло денне і тим певніше її прочитає читач газети.

До цієї категорії належить теж спосіб роз'яснювання поодиноких проблем. Більшість тописувачів вважає за потрібне висловити їх, доказати б, від початку світу і в глобальному масштабі, замість зосередитися речею на точно означеній актуальній справі та прогнати, короткими реченнями зисловити свою конкретну думку.

На подібні труднощі натрапляється теж в дописах з життя громад. На цих дописах нам дуже залежить і ми їх найрадіше друкуємо. Але ми не можемо в короткій інформаційній листі друкувати всіх історій і передісторій; не можемо друкувати жадних завваг, що мають посмак особистих чи групових порухів, а то й обиди, хоча ми радо надрукуємо навіть гострі критичні завваги, якщо вони будуть речеві, підтримані відповідними речевими доказами, відноситимуться до громадських, а не особистих справ, і — очевидно — будуть підписані. В звідомленнях з імпрес, концертів і т. п. треба стисло держатися суті справи і тої самої речевості. А вже як ми не можемо друкувати виходячих резолюцій, що приблизно повторюються на всіх вічах і зборах. З цими основними застереженнями "Свобода" радо і з ввічливістю приймає та друкує всі дописи з громад і теж громадама повністю залежати на тому, щоб такі дописи з поодиноким імпрес і подій, як і час до часу систематичний перегляд таких подій був надсиланий до щоденника.

В дописах з громад натрапляється на окремі труднощі в повідомленнях з церковного та парафіяльного життя. Церква належить до нашої громади і нашого життя, але з огляду на наш церковний двополіт та базуючись на засадах церковної і релігійної толеранції, ми були змушені відступити взагалі від проголошування дописів на ці теми, щоб не викликати пристрастей та антагонізмів. Натомість ми радо

друкуємо повідомлення теж з церковних подій, якщо вони мають загально національний характер.

На закінчення згадаю б ще деякі технічні труднощі. Це насамперед — писмо. Статті і дописи треба писати тільки на одній стороні й чітко, всі імена — якщо писані рукою — найрадіше друкувати, а між рядками доконче залишати відповідний відступ для необхідних редакційних поправок.

Микола Чубатий

Українська наука та українська політика

Новочасна держава запрягає на свої послуги не тільки фізичні сили нації, але в рівній мірі також духові сили. Нерідко важко сказати котрі з них важливіші, щоб новочасна нація могла встояти супроти з а грозливого міжнародного положення. Америка і Совети вкладають більйони доларів на наукові дослідження на полі атомової енергії та її застосування не тільки для оборони держави, але також для розвитку промисловості.

Величезні суми видає новочасна держава на пропаганду своїх політичних цілей та на наукове узasadження своїх політичних планів. Наука стала нині вповні на послуги нації, а давній кабінетний вчений, що студіює мову Гомера чи книги писані килимовим письмом, нині став справді люксомом, на який можуть собі дозволити тільки дуже багаті нації, спроможні й на ці чисто теоретичні дослідження без практичного значення теж кинути якусь суму грошей. Вбоги нації, зокрема нації, що борються доперва за національне визволення не спроможні на такий люксус в теперішню пору. Тому такі наукові дослідження мають бути відкладені на пізніші щасливіші часи.

Взаперечю, що в тенденції — запрягти національну науку на службу політиці криється велика небезпека для самої науки, а саме, що наука може затратити науковий критичизм та конечну наукову безсторонність. Така небезпека існує зокрема в тоталітарних державах, де наука не шукає правди, але мас вже наперед винайдену правду партійною доктриною, для утвердження якої примушують учених висувувати докази, хоч би то вони були доведені безсторонності. Зразок такого прерагування вільної наукової думки з тепер комуністичний світ, а недавно був також фашистський світ.

Демократичні громадянства не потребують викривляти правдивих цілей науки, себто шукання об'єктивної правди, однак й в демократичних громадянствах нація мас теж право домагатися від своєї науки, щоб вона не розгублювалася в неактуальних питаннях, часто навіть для визволення нації під теперішню пору безвартісних, але щоб вчений опрацював теми актуальні, такі, які мали б стати зброєю в руках

Підкреслимо: усім нам повинно найбільше залежати на тому, щоб в газеті забирало голос якнайбільше громадян та висловлювали свої думки на всі теми. Якщо б вони при цьому держались бодай цих основних засад редагування статей і повідомлень, що їх ми періодично пригадуємо, тоді вони разом з редакцією поважно причинилися б до дальшого розвитку і поліпшення свого щоденника, розвиток і високий рівень якого є рівнозначний з розвитком цілої нашої громади і поодиноких діянок її життя.

В. Нагірний.

Не легковажмо російської "науки"!

Ще в 1946 р. тобто майже безпосередньо по другій світовій війні, з'явилася книжка одного з провідних російських соціологів, проф. М. Тимашева, п. заг. "The Great Retreat". Наскільки мені відомо, в жадноду з українських еміграційних часописів та журналів не було критики цієї "наукової" праці. Саме тому, що автор в своїй книжці, як він сам зазначає в передмові, "розглядає комуністичну революцію в Росії та її наслідки в правдивій історичній перспективі" — не обминути йому України й українців; чи як він це називав, "одної з етнічних груп".

Не цікаво на тому місці полегшувати з російською наукою, зрештою, бо була б й інша з вітрянками, а важке що інше: дайте ще одну можливість українським читачам переконатися, що не лише російський політично-газетний світ є монополістом брехні й перекучування очевидних історичних фактів, та на притаманну російчанам методу розглядати проблеми східної Європи "субспеці імперії магі". Такі самі методи та на таких самих принципах розвивається російська наука. І коли першу можна навіть ігнорувати то другу в жадному випадкові ні.

Не роблячи зайвих коментарів, наведу декілька думок автора в дослівному перекладі, а вони говоритимуть самі за себе. На ст. 186 Тимашев, згадуючи про період "українізації", доходить до таких наукових тверджень: "В деяких випадках політика трансформації Росії в мініатюрний міжнародний союз була очевидно, "переворонена". Роблено старання, щоб збільшити різницю між "братними" культурами. Це особливо мало місце в Україні. Перед комуністичною революцією українці в Росії не мали спільної літературної мови, тоді як та частина, що жила під Австрією, могла створити таку. Через великі різниці між українськими діалектами, галицька мова була майже незрозуміла для східних українців. Проте науковці і письменники з Галичини були запрошені на Україну, щоб допомогти створити українську мову, яка так як лиш можливо відрізнялася б від російської; тому, що галицький діалект — це свого роду перехід до польської та чеської мов. Що вони спродукували, було теж чужим для більшості українців".

Чи це не безнадійна ігноранція оця "наукова" брехня? Знову ж на стор. 370 Тимашев з задоволенням пише про зміну політики щодо "менших братів". А та зміна була за його словами: "відновлення російської національної гордості, та здержання дисинтеграційних процесів, що їх виторювала переборщина інтер-етнічна політика". А вже найбільше очевидними стають "ліберально-демократичні" інтенції Тимашева на стор. 380. — де він з гордістю та самопевністю "пропрокує" майбутнє в своїй "науковій пісні". Ось які його пропрокування: "В замішанні 1917-20 рр.

Росія доказала, що вона посідає багато більше єдності, як це думали вороги. Вона (Росія) не була лише агломератом провінцій, яку управляв автократ, але політичною організацією, що ринялася "природній" єдності континенту. Відцентровий силт скоро подолано, так що вже в 1922 р. за винятком західних граничних земель, Росія знову єдина. В замішанні 1939-40 рр. більша частина західних провінцій, що їх страчено в 1917-21 роках відізанко — і хоч кінцевий вислід ще невпевний — все таки велика правдоподібність існує що за винятком Фінляндії і Польщі (властиво!) Росія матиме такі самі "границі" як в 1914 р. Та більше цікавим є якраз факт, що саме ці границі збігатимуться з тими, що їх Росія вимагала й одержала б, якщо бодай швидше не повалили б Тимчасового Уряду. Той уряд був проголосив незалежність Польщі (властиво!) і в Росії нікто не сумнівався, що тоді вона була упнована одержати від Австрії провінції східної Галичини з Львовом і Північної Буковини з Чернівцями. Але ще важнішим фактом є те, що границі є там і цілком певно будуть там; а Росія не буде розв'язана в міжнародній спільноті, — бо їй не вдалося прийти на світ".

Наведені думки дають цілком задовільну характеристику не лише "науковій ментальності" Тимашева, але і всієї російської науки. Затаювання кардинальних історичних фактів, дальше, їх модифікація, краще перекучування, а якщо ні одне й друге тоді зворот до останнього російського аргументу — брехні "з продукцією української мови".

Якщо б однак це псевдо-наука не була авторитетом для американського наукового світу, ми могли б її так само прийняти як кожную стару російську пісню та кинути до спільного "котелка", загально-московської брехні. Але це не так! "Ді Грейт Ретрайт", а таких книжок є багато, читає кожний американський науковець і студент, що мас щонебудь спільного з східно-європейськими проблемами. Тут здається і лежить причина нашого так повільного поступу, в переконаванні американців про слушність нашої постанови. Бо й справді, скільки наукових праць з-лід пера українських науковців, особливо в ділянках соціально-політичній, економічній, появилось за час від другої світової війни? А росіяни прямо засипають американські університети своєю неправдою. Замкнувшись виключно з науковими інституціями в українських осередках, ми звелимо все до організування маніфестацій, видавання декларацій, та дискусій над буквами "г" і "г". Тим однак не хочу сказати, що це все речі непотрібні як також не бажаю підорядкувати українську наукову діяльність політичній пропаганді.

Не думаймо, що американська наука не мас впливу на формування американської політики. Вона мас і то великий. Не маючи змоги користати з української літератури, американський науковець, щоб навіть і найкращий-знавець східної Європи не в силі збагнути якскіл у к раїньско-російських взаємин. Тут треба шукати причин, чому появляються різні абсурди про "сепаратистів", чи порівняння України зі степом Пенсильвенія в Злучених Державах.

Вихід з такої ситуації без сумніву є лиш один — а саме зорганізована допомога українським науковим інституціям у виданні наукових праць, особливо з тих ділянок, в яких російська наука найбільше поддає неправді. Бо так довог українська проблема і Україна буде в очах американців "сепаратизмом" і "Пенсильвенією", як довог американська наука глядитиме через російські окуляри.

Всім нам добре відомо, що вона ще до сьогодні користає лише з російських джерел, не здаючи собі майже справи з того, скільки в тих джерелах неправди.

Ставайте гленами Українського Народного Союзу, а тим самим і стівласниками дванадцяти мільйонного Союзозового майна!

Любо було дивитися, як наше козацтво стрункими рядами маршувало під звуки браурних маршів. Земля гуділа від глжких козацьких кроків. Дивлячись на цих українських орлів, думка мимоволі переносилася в недавнє славне минуле. Хоч були й тяжкі обставини, а були і славні моменти перемог над численнішим та краще озброєним ворогом. У таборі панував порядок і взаємна пошана. Яка колосальна різниця, коли порівняти військові табори часів першої еміграції після відходу Армії УНР за Збруч 21 листопада 1920 р. і табори ДП: не було тоді тієї грізної та політичних групових сварок.

(Продовження буде).

Кітня, сотня Кармелюцького полку VIII-го запорозької дивізії.

ГАЛИФЕКС ПРО НЕРОЗЛУЧНИЙ ЗВ'ЯЗОК

Лорд Галифекс був британським амбасадором у Вашингтоні в час останньої світової війни і впродовж п'яти років з'єднав собі цілковито симпатії американського народу своїм розумом і тактом. Тому й не диво, що коли Англії доводиться тепер пережити нову кризу, переборення якої вимагатиме американської допомоги, ми бачимо в Америці знову лорда Галифекса, який об'їжджає з доповідями університету та різні американські культурні та гуманітарні центри, де звичайно бувають ті, що мають великий вплив на громадську opinio. Це розумна традиція британського народу, щоб висилати в чужі країни таких, які користуються там симпатіями, бо як такі вони можуть краще інших прислужитися своїй батьківщині в політичному, економічному та культурному розумінні. Так треба розцінювати також і теперішнє перебування лорда Галифекса в Америці, хоча формально він тут тільки для підтримки справи висилання англійських студентів на науку до американських університетів.

В той самий день, коли британська княжна Єлісавета завоювала свою появою та поведінкою Вашингтон, в Нью-Йорку промовляв лорд Галифекс перед зібраним дуже впливовою установою — Товариства Закордонної Політики (Форейн Палісі Асоційейшен). Говорив він на тему конечної потреби не тільки співпраці між Злученими Державами і Великою Британією (а властиво з Британським Камонвелт-ом), але такої потреби нерозлучного зв'язку. Тісно співпрацю, говорив Галифекс, як це дивно не виглядало б, треба завдячувати в першу чергу Кремлеві, Молотову й тов. Нерозлучний зв'язок диктує однак агресивний комунізм, у проводі якого своєї Росія. Галифекс переконаний, що "двобий вірувань", демократичного й комуністичного, потраиває дуже довог, себто, що холодний війни кінця не видно. Галифекс надіється, що тісний і нерозривний британсько-американський зв'язок припинить вибух Третьої світової війни, хоча не припинить боротьбу з російською агресією. Він вірить, що американсько-британська спілка, разом з іншими вільними країнами, стане передумовою для перемоги над російським комунізмом. Без цього прогр неминуча.

Лорд Галифекс міцно переконаний, що перед Британським Камонвелт-ом та Злученими Державами стоять два важливі питання, які себе зрівноважують: російська агресія і американський провід. Цей провід це "важкий бізнес", який вже коштував Америці багато жертв крові, помінаючи інше, і коштуватиме ще багато більше. Але раз провід перейшов в американські руки, його вже не можна зривати. Провід можна тільки відібрати, що — заявив Галифекс — в цьому випадку, на його думку, ніколи не станеться.

Коли такі думки висловлює така особа, як лорд Галифекс, то, річ ясна, це не тільки його думки. В такому самому розумінні він просив американців не брати собі надто до серця, коли деякі непогамовані особи в Англії дозволяють собі час від часу на проти-американські виступи. Проте різниця між обома країнами були, с і будуть, бо в демократіях це природне явище.

Галифекс стоїть дуже близько до Черчила. Можна догадуватися, що отою своєю доповіддю він тільки підготував в Америці ґрунт до того, з чим незабаром прибуде сюди сам прем'єр.

Лорд Галифекс дуже релігійна й високо моральна людина. Як такий він надіється, що дасться врятувати світ від страхіть нової світової війни. Проте сам признає, що станове вище таке, що "кілька лихих людей" може кожної хвилини таку війну спровокувати. Тому саме його акція розрахована і на цей випадок.

Володимир Савченко. ГЕНЕРАЛЬНИЙ ШТАБ НА ЕМІГРАЦІЇ (Присвячую св. пам'яті генерала В. Петрова).

В 1921 р. жили ще в нас деякі надії на те, що може незабаром можуть так скластися обставини, а в першу чергу на Україні, що наша Армія буде знову покликана на рідну землю, щоб продовжувати збройну боротьбу з москалями. І справді: хоч Армія УНР відійшла на захід від Збруча й опинилася в інших державах, збройна боротьба з червоним окупантом - москалем тривала далі, — повстання на Україні не вгавали. Злізковані в одному місці, вони стихійно вибухали в інших місцевостях то тут, то там. З свого боку генеральний штаб пильно стежив за тим, що робилося на Україні. Він розробив плани на випадок покликання нашої Армії на Україну та загальної мобілізації там. Тоді наша Армія була не тільки психологічно напоготови, але хоч і за дрітими все ж таки пильно працювала над собою, зберігала вояцьку поставу. Звичайно поодинокі повстанські відділи, що боролися кожний на власну руку, не являли собою великої сили. Зате злучені в ціле, могли стати повною оперттям і допомогою для регулярної армії. Веручи себе під увагу, Головний Отаман Симон Петлюра доручив генералу Юркові Тютюнникові сформувати повстанський штаб. Він мав за завдання об'єднати повстанські відділи на Україні, з метою у відповідний момент підняти загальне повстання. Генерал Юрко Тютюнник вважався найбільше підготованим до цієї ролі. Ще в 1919 р. він провадив успішно збройну боротьбу з червоними, як повстанець і вліті 1919 р. приєднався в районі вузлової станції Жмеринка зі своїми двома повстанчими селянськими дивізіями до Армії УНР. Це сталося у самий критичний

момент, відомий як 2-й Зимовий похід, кінчився не в да ч е ю. Правда, залишалися ще неполадженіми різні міжнародні ускладнення в Європі, які могли б стати на користь повстанню суверенної Української Держави. Як відомо, в 1921 р. Антанта не визнавала офіційно більшовицької влади.

З огляду на тяжкий матеріальний стан, начальник генерального штабу звернувся з проханням до Головного Отамана Симона Петлюри, щоб генеральний штаб був перенесений до табору. Во хоч він стане вже інтернованим, то матиме даровний дах над головою і бодай мізерне харчування. Все це дасть можливість продовжувати працю далі.

І ось у другій половині листопада 1921 р. генеральний штаб переїхав з м. Ченстохова до табору інтернованих вояків Армії УНР, що знаходився в одному км. від станції Каліш і біля 2 1/2 км. від м. Каліш. У цьому таборі за дрітими і польською вартою перебувала тоді наша 2-га стрілецька Волинська дивізія і 3-та стрілецька Залізна дивізія. Варто згадати, що командиром Волинської дивізії був генерал-хорунжий О. Загородський, герой першого Зимового походу, що

за цей славетний похід мас відзнаку Залізного Хреста. Це той генерал, що на провокаційній стрілі денікінців біля Думи в Києві 31-го серпня 1919 р. негайно з конвоюсі) штабу запорозького корпусу заатакував денікінців і так їх налякав, що вони втекли в паніці і захоувалися в цитаделі. Як видно із спогадів генерала А. Красва, вони знову підійшли до Думи аж о 22 годині і то тільки завдяки невдалим переговорам з ними. Під той час генерал Загородський був заступником командира Запорозького корпусу. Він же й командир калішівської групи інтернованих вояків.

Не вважаючи на всі невгоди життя в таборі кінціло і не було таке нудне, як у Ченстохові в годиня поза працю. Ми застали вже там театр, в якому майже щодня відбувалися різні вистави. Взагалі культурно-освітня праця стояла на високому рівні в таборі. Звичайно, що всі національно-державні свята вшановувалися, а саме: після Служби Божої закінчувалися парадою під духову військову оркестру. Нею керував після повероту з

другого Зимового походу сотник Постернацький. Він та ще один відомого корифея українського театру, високий, русий красунь, сотник одного із славетних кінних полків нашої Армії, — Тобілевич, також учасник Зимового походу, обос були тимчасово прикомандировані до 1-го генерал-квартирмейстерства генерального штабу. Любо було дивитися, як наше козацтво стрункими рядами маршувало під звуки браурних маршів. Земля гуділа від глжких козацьких кроків. Дивлячись на цих українських орлів, думка мимоволі переносилася в недавнє славне минуле. Хоч були й тяжкі обставини, а були і славні моменти перемог над численнішим та краще озброєним ворогом. У таборі панував порядок і взаємна пошана. Яка колосальна різниця, коли порівняти військові табори часів першої еміграції після відходу Армії УНР за Збруч 21 листопада 1920 р. і табори ДП: не було тоді тієї грізної та політичних групових сварок.

Миротворець

РОСІЙСЬКІ ЕМІГРАНТИ І УКРАЇНСЬКА ВІЗВОЛЬНА СПРАВА ЗАКОРДОНОМ

IV. Українсько-російський спір

Спір між Україною і Росією, що тривав ось вже триста років — це по суті спір між українським народом і російською великодержавною верхівкою, романовського, ленінського, чи сталінського типу. Це триста років безперервної оборонної боротьби українських народних мас проти російської імперіалістичної насильної агресії. Це боротьба за свободу, проти поневолення і колоніального визиску. Це боротьба за вільний розвиток людини проти неволі у великодержавній казармі. Це боротьба за право проти безправ'я й насильства. Тому й остаточна перемога українського народу над російською великодержавною верхівкою буде перемогою правди і справедливості. Вона буде також тріумфом українського і російського народів та зможе привести до мирного врегулювання сусідських відносин між ними.

Почавши від Переяславського договору, застосувавши Кремль як центр імперії, у відношенні до України політику ламання договорів як він сам підписував, політику обману, насильства, поступової агресії і розкладу середовища українського народу. На шляху тієї кремлівської політики, лежать такі акти як меншиківське народоубивство в Батурині, як будівництво Петербургу на запорозьких кістках, як гноблення кошового Калнишевського в кам'яному мішку солонського монастиря впродовж 25 років, як здавлення і депортація української провідної верстви, як тортури над Шевченком, як ганебний Валувський указ з 1863 року, як ворожа постава російської демократії, до незалежності України 17-их років, як муравієвське народоубивство в Києві, як задурення російськими білими і червоними багнетами Української Народної Республіки, як безперервне тридцятьрічне фізичне знищення українськими більшовицькими діями культури, штучний голод в Україні, тощо. Так само російська великодержавна верхівка ставилася й до інших поневолених народів. Одночасно й свій наріч вона обдаровувала такими „прогресивними“ інституціями як відомі „Піраїди“, зокрема „Піраїди тайних дел“, що на довіру перед посадами ГПУ і МВД служили російській провідній верстві засобом пригнічення народу, далі поголове вимивання цілих суспільних груп Іваном Грозним і Петром I, здавлення всякої поступової думки, при рівночасній дурій шовінізму і месіанізму („два Рима падоша, а третій — Москва, й четвертому не бити“), стали зарганування чужих земель, оплачуване кров'ю не тільки поневолені народи, але також і російських народних мас і практиковане і Романовими як і Леніном і Сталіном.

Цікаво, що проти того основного зла, російського великодержавного центру в теперішніх еміграційних „визволителях“ поневолених народів СССР, не знаходиться ні слова протесту! Навпаки, вони приймають як моральне і легальне те, що доконав насильством і на тому будують „єдність“ народів СССР. Що ця єдність доконав терором і існує тільки завдяки теророві і без терору розлетиться, — їм це байдуже. Ясно, що усвідомлюючи ці факти, вони тільки на продовженні терору можуть далішню „єдність“ будувати. Різниця

тільки та, що усе це погане ремесло цим разом мало б провідитися під вивіскою „демократії“. Але ж відомо, що й Сталін завів „демократію“ й „демократичну“ конституцію. Паралельно з українським народом, що веде боротьбу на українських землях проти російсько-більшовицької великодержавної верхівки, боротьба української еміграції, — це передусім процес, що його ми ведемо з російською еміграцією перед західним світом, за перевагу права і справедливості у відношенні до України, тобто за визнання ним права українського народу на власну державу. Українська еміграція має шанси щоб процес виграти. За нами не тільки об'єктивна правда, але також наявні, переконливі для кожної, неупередженої людини аргументи.

Передусім наявний факт поневолення України Кремлем і то не тільки сучасним, але й царським. Наявна також безперервна боротьба нашого народу. Останніми часами російські емігрантські великодержавники піддають одне і друге під сумнів. Полеміка з ними є зайва, як зайво вчити сліпого про кольори. Натомість важливо, щоб українська наука і публіцистика давала до диспозиції західного світу, зокрема Америки, певні документи цих фактів. Надто гольна боротьба українського народу на рідних землях, щоб її міг приглушити навіть об'єктивний хор російських емігрантських націонал-шовіністів і їх союзників!

Сьогодні ми чуємо заклин з російського боку про те, що з 17-х рр. були й українці, які помагали Москві насаджувати більшовизм в Україні. Безперечно були. Як сьогодні в Багатиручці та інші, що їх намагаються нові кандидати на володарів в Кремлі представити як речників волі українського народу. Квіслінги були серед усіх народів, але їх доля завжди була зв'язана з чужими багнетами. Тому так як Юркам Коцубинським торували дорогу Муравію, так само Багатиручків у Київ вводили б можна тільки на чужих штиках. Російські емігранти розуміють це і вони приймають як дозволені засіб. Во їхні надрі на притягнення до спільної акції поневолення України представників нової східно-української еміграції зазнали ганебної поразки мужньою постановою згаданих українських діячів. Автім ніхто інший як передусім ця нова еміграція на захід, як і примусова українська „еміграція“ в Сибір і на Соловецьких Островах, на Біломорських каналах чи на Колімах і Казакстанах — власне вона відзеркалює справжнє прагнення українського народу. Тому й позбулися цих людей більшовики, а на їх місце насадили російських колонізаторів. Так само, від впливу на Україну українців хочуть виключити російські демократи, а волю українського народу підмінити Багатиручками й Штепами. Проте коли тут справді, як читасмо в російській пресі, йдеться про вільний вияв волі українського народу, то чому такий страх панує в російських емігрантів перед тими, що є власне кровною і духовною єдністю цього ж народу, а їхній примусовий стан (еміграція, концтабори й заслання) постав якраз в результаті того, що існуючий більшовицький режим іменно їх боюєть

визнати речниками українських мас? Звідкіля така підозріла єдність в підході, в методах і цілях в засуджуваному російськими емігрантами більшовицтві і в них самих? Врешті що це мас спільного з демократією?

Цей запит треба поставити також перед тими американцями, які в пристрастях нової російської торії народів. Він тим більше тут на місці, що, побіч своєї великої території, колосальних багатств, працьовитих мас і величезного організаційного таланту, Америка стала великою власне в результаті цієї і практичної свободи. Сьогодні чуємо, натомість, від деяких американських теоретиків про те, що гасла свободи віджили і що й Америка мала б тепер підмінити вимогами „рівноваги сил“ у світі. Але така теоретична концепція, перенесена з теорії в практику, мала б означати не тільки повне пірвання з американськими традиціями свободи, але була б апріорною згодою на т. зв. двополі сфер у світі і акцентувала б факт терористичного поневолення мільйонів народів другим партнером „рівноваги“, тобто Росією. І то тоді, коли по всьому світі проходить не тільки могутній похід національної ідеї, але також її переможний похід, коли впродовж останніх повесних років відроджуються все нові

колоніальні народи, коли наші очак вальються передостанні колоніальні потуги Голландії Франції і Великобританії, врешті тоді, коли більшовики, використовуючи факт колоніального імперіалізму заходу, ідею національного і соціально-

ВАЛЕНТИНА ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ

Львівський Оперний Театр під дирекцією Блавацького. Грають Пер Гітга. Полюлися перші звуки чарівної музики Гітга. Починається вистава. Затоплює у ам'єті цієї чудової норвезької легенди. Вацу, який це ділоєся нині: на сцені примабалерина харківського Театру Опері і Балету, а тоді Львівського Оперного Театру — Валентина Переяславець.

Можна говорити, терпіти та радіти без снів. Всі ці почування віддавала вона своїм танком. Це не був бездушний танок — це була гра духу, що відбивалася у кожному кроці танцівниці, у її одуховленому виразі обличчя. Забувалося про те, що доводиться пережити у цю пору, що ось-ось треба буде покидати все дороге та рідне та йти у безнадійну дорогу. Жилося цих кілька годин фантазійного змісту, музикою та балетним танком — у такому незвичайному виконанні.

Зачепилося... Тіло — під враженням вистави розходилося люди у темній Львіві.

Блаженний репертуар примабалерини Переяславець був дуже багатий. Її танки у Львові бачили ми й у Копелі, Дон-Кіхоті та у всіх операх, між іншим у Вальтургеївій Ночі („Фавст“). Не згадуючи вже надзвичайного багатого репертуару у

Харківському Театрі та у самостійних виступах. За свої крещенні вона збирала всіюди щирі признання та ошатітаті.

Сталося, те, чого ми боялися. Треба було Примабалерині Переяславець кинути своє улюблене мистецтво та виїхати, як і тисячі інших.

Опинилася в таборах Німеччини. Але навіть це життя не вбивало її мистецького духа. Виступає на концертах у багатьох таборах. Організує балетну групу та виступила в нею у Вальден-Вадені. Це дає можливість бачити своїм та чужим наші танки — бо це була Олімпіада ДП у французькій зоні.

При цьому з питоюмою собі енергією організує з таборних дітей та молоді балетну школу; спершу в Інгольштадті, згодом в Мюнхені. Хоч дуже невідраді були обставини, проте вона добивалася великих успіхів. Мали ми нагоду бачити виступи уніка на балетному вечорі в Тижні Української Культури в Мюнхені.

Після приїзду до ЗДА Переяславець живе в Філадельфії в дуже несприятливих умовах. Не було нагоди налагодити зв'язки з американським балетним світом. Нині це вже минуло. Про Примабалерину Переяславець дізналися балетні дітячі та запросили її педагогом до однієї з найбільших шкіл Карнеті Гол в Нью-Йорку. Її лекції відносять танцівниць таким балетним ансамблем як „Нью-Йорк Сіті Балет“, „Валет Тіетер“, Балет де Рус де Монте Карло, „Метрополітен Опера“.

Але п-ї Переяславець має свою велику мрію. Виконати балет для України. Дорога до цього школа балетного танку для українських дітей, що веде її вже другий рік в Нью-Йорку та Ньюарку. Вислідом має бути гарні. Вачили ми це на виступі

Валентина Переяславець

ні учніні літом ц. р. та на виступі на 25-річному ювілей примабалерини Переяславець в Літературно-Мистецькому Клубі в Нью-Йорку в жовтні, ц. р.

На цьому широму світлі почули на з'їзді Театр. Студії Юліана Грінкиа про цілу життяву кар'єру ювілянтки, її зацікавлення зразу по скінченні високої балетної школи як примабалерину у Харківському Театрі Опері та Балету. Успіхи, багатство репертуару. Доповідач зазначив, що п-ї Переяславець цінить високо український народний

Українська наука та українська політика

(Закінчення зі сторони 2)

ступну мільйонам українців, стала джерелом їх політичного переконання, на ці о н а льної гордості та національного завзяття.

Ту свою традиційну ролю в житті українського народу мусять українська наука далі вести, зокрема нині в часи, коли остаточно вирішується справа повного визволення українського народу як нової державної самостійної нації на сході Європи. Тому тематикою нинішньої української науки мусять бути все, що українське самостійництво обгрунтує, що обгрунтує ці ідеали, за які нині бореться український народ.

Український нарід бореться нині за самостійну Україну, тому українська наука не може нині бавитися в студії федералізму чи тих діячів, що федералізм з Росією ставили в основу свого політичного думання. Український нарід нині бореться за християнський Україну потоптану російським атеїстичним більшовизмом. Український нарід нині став першою коргоюю новочасного хрестоносного походу проти атеїстичного комунізму, тому українська наука не може в нинішній час ослабляти енергії українського народу студіями українського вільнодумства, релігійної байдужості а навіть ворожості до християнства.

Безперечно, що в історії української науки ми мали теж українських матеріалістів та релігійних лібералів, що у свій час, як хуторянства та заскоуоузлості, могли навіть ставати в результаті ферментом для поквавлення на ці о н а льної життя. Та це був переходиний дух даної епохи.

Ми порушимо ці проблеми нині тому, що серед деяких кіл українських науковців появилася незрозумілі тенденції якраз нині, коли український нарід бореться за самостійну та християнську Україну, на перше місце своїх студій видвигав досліди над Михайлом Драгомановим незаперечним про-

пагатором федералізму та релігійної байдужості серед української інтелігенції.

Було б хуторянством не добачати великих заслуг Драгоманова у введені українства у західно Європу. Пропаганованім релігійне вільнодумство безперечно зрушило заскоуоузлості зокрема серед західних, але рівночасно його праця дала в результаті тисячі безбожницької інтелігенції, що своїм світоглядом стали м'яким ґрунтом для комуністичного атеїзму.

Мовна свобода в часи указів Валувца та Писифовича була початком українським політичним домаганням Драгоманова, співпраця з російським демократією та федералізмом з Росією політичною мрією. Вони теж стали в поважній мірі причиною, що в р. 1917 федералізм став науковою політичною програмою серед найкращих патріотів української землі. Від того часу український нарід вже відбуду дорого заплаву, щоб практично лекцію співпраці з російською демократією, лекцію федералізму. Студії над Драгомановим, на нашу думку, слід відкласти до часів вільної Української Держави.

Другий факт, що став менше загрозливим — це помічена затрата зв'язку молодого покоління істориків з історичною наукою попередніх трьох поколінь. Серед молодого покоління нині помітний брак знання історичних осягів трьох попередніх українських поколінь. Коли один із молодих українських істориків у своїй доволі претенсійній статті: „Народ Та Нація Як Елементи Української Історії“ (Українські Вісті, Ульм, ч. 25/1951) таке пише „Державна Володимирова та Ярославна не була ані „українська“ ані „російська“ (московська) в модерному розумінні; це була спільна с х і д і європейська держава доби патримональної монархії, себто коли це не існувала національна диференція, як держава Карла Великого...“ то автор той статті

мабуть несвідомий, що він на ціло мілью відійшов від установлених вже історичних засад української новочасної історіографії, а слово в слово повторює це, що нині за засаду приймає більшовицька історіографія та некоммуністичні російські історики, от хочби Ю. Вернадський.

На цій саме історичній доктрині про спільну власність Київської Русі-України та її культури збудована ціла російська ідеологія трьох народів а одної російської нації. Таж новий гимн Совєтського Союзу співає про спільну Русь, що видала три народи. Та ж московський патріарх уважавою себе зверхником над православними росіянами, українцями та білорусами титулує себе патріярхом московським і всея Русі.

Ми стоїмо перед загрозливою ситуацією, що молоде українське покоління часто навіть дуже ідейне стане, затрачувати зв'язки з установленими засадами української науки та нерідко всупереч своїй добрій волі стане працювати не на благо визволення українського народу.

Українська наука мусять своїми поглядами найти тісний зв'язок із результатами тої української науки, що у висліді створила українську самостійницьку ідеологію. Звідси логічна консеквенція, що на чужині треба кочечно потвердити осередки наукових студій під проводом вчених старшого покоління. Такий осередок українознавчих студій мусять скоро повстати теж в Америці; він координував би українські наукові студії з огляду на актуальність тематики та з огляду на тісний зв'язок тих студій з осягами української науки трьох попередніх поколінь українських вчених. Для молоді виринає конечна потреба утвердити університетські студії українознавства, коли нове покоління має стати продовжником тої науки, яка нині єдина на потребу української нації. Такий український науковий осередок повстане в Нью-Йорку, коли Наукове Товариство ім. Шевченка набуде Дім Української Культури.

УВАГА! НЮАРК, ІРВІНГТОН, ГЛІСАПД, ЕЛІЗАБЕТ, КАРТЕРЕТ, БЕЙОН, ВІПАНИ, ІЛІСАПД, БІЛІЦІ ОКОЛИЦІ!

Всі знають, що найкраще і найвеселіше можна провести вільний час на вечорницьких уладжуваннях **ОРГАНІЗАЦІОНОГО ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ**. Відділ в Нюарку, Н. Дж.

ДРУГІ ВЕЛИКІ ОСІННІ ВЕЧОРНИЦІ

відбудуться:

В СУБОТУ, 10. ЛИСТОПАДА 1951 Р.

в салі „Чорноморська Січ“, 506 18-та Еве., в Нюарку

Початок: год. 8-ма вечорі. В е т у п \$1.00

Музика: п. БОСОГО.

Смачний—домашній і дуже дешевий буфет під зарядом Вп. Пань.

В часі застави гарні несподіванки!!!

Всіх, хто бажає добре забавитися провести вечір в дуже веселому і гарному товаристві радимо вітас на вечорницькі Комітет.

„БАЙКАР“

Глівіт, Гребінка, Манило... Як це велично звучить! Слава про мене б гриміла... Тільки народ шість мовчів... „Запоріжжя сміється“ (стор. 29).

„ЗАПОРІЖЖЯ СМІЄТЬСЯ“

(Гуморески, поезії, епіграми, народні)

Ще колиш Коледжик сказав: „В епіграмі, як у бджолі, повинно бути три елементи: жало, мед і малий розмір“. Переважна більшість творів Івана Манила відповідають цим вимогам.

Замовлення і гроші надсилайте на адресу автора:

ІВАН МАНИЛО
P. O. Box 3576
Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

В нього можна замовити й інші цінні видання:

„Гість і господар“ — нова книга Мих. Ореста. „Муза“ — оповідання В. Чапленка. „Правдоносці“ — поезії Я. Славутича. „Спрага“ — поезії Я. Славутича. „Січ і відеч“ — байки І. Манила. „Почерпки з пера“ — гуморески І. Манила. „Апостоли“ — поезії В. Варки. „Крилата жінка“ — оповідання О. Рани. „Українськ-франц. словник“ п. Науменка. „Недостріляні“ — спогляди С. Підлітного. „Повічник з дивомолом“ — повість Ол. Гай-Головка. „Дев'яту“ — повість Ю. Косача. „Віля млинши“ — оповідання В. Винниченка. „Вибрані байки та притчі“ — збірка творів П. Гулака. „Артемівський. Л. Воронковського. С. Гребінки. Л. Глівона. Ів. Франка. В. Гринченка. В. Самійленка. С. Підлітного та Ів. Манила.

Хто надіслав із вищегаданих книжок певну суму грошей або хоч одного долара чи англійського фунта, той одержить безлатно такі твори: „Генерал“ — комедія-сатира І. Вагрянного. „Полум'я земля“ — вірші П. Карпенка-Крипича.

Також приймається замовлення і гроші на видання книги „БАЙКАР“ Івана Манила. Книга буде добре видана і матиме понад 100 оригінальних байок — замовлення виконуються негайно!

ІВАН МАНИЛО

ВЖЕ ПОЯВИВСЯ КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗУ НА 1952 РІК!

Вже появилася і в продажу великий **КАЛЕНДАР — АЛЬМАНАХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ НА 1952 РІК!**

Новий Альманах УНСОЮЗУ — це велика на 160 сторін книга в мистецькій окладщині та на амерканських папері. В ній, крім календаря на 1952-гий рік із зазначенням всіх українських та амерканських церковних і національних свят та крім історичного календаря, поміщені такі вірші, оповідання, спомини та статті: Євген Маланюк: Ісход II. (поезія); Остап Тарнавський: Мову (поезія); Л. Машуга: В історичний момент; Д. Галичник: Моральна допомога поневоленій Україні; Іван Смоляк: До нових берегів; В. Барка: Океан (поезія); д-р С. Демидчук: Слідами українських піонерів; К. Турко: Протесі Східні Визволення України; М. Вослава: Іх наказ; В. Сичинський: Історичний скарб України в Нью-Йорку; В. Сосюра: Любіть Україну! (поезія); Отав: Як перед 175 роками; Г. Герман: Український Народний Союз; д-р С. Баран: В світ за очі; В. Вора: Я — журавель (поезія); Яр Славутич: З поезії „Довика без імені“ (поезія); А. Драган: Розвиток робітничого руху в ЗДА; І. Кедрич: Нова українська еміграція в ЗДА; д-р І. Раківський: Проф. М. Грушевський у Львові; Д. Луцич: Романи й повісті; К. Кушнірський: Перший стріп з рушниц; Марія Струтинська: Зустріч із людиною; В. Власовський: Театральне життя в Львові; М. Островська: Перші польські вибори в Галичині; О. Тарнавський: Подвійне життя; д-р В. Васильевич: Книжні лови; Ікер: Номоприбул; М. Понеділок: Обід собачий; М. Подорожний: Міранда; Д. Кулик: Гречаники; І. Колосів: Амерканський театр; В. Орещук: На твердій основі.

Ціна Календаря, не зважаючи на величезні кошти видання, **ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!**

Тому що тираж Календаря обмежений — поспішайте із замовленнями! Членів УНС можуть замовляти Календар у своїх Відділах. Безпосередні замовлення висилати разом з грошевою належністю на адресу:

„СВОБОДА“, P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Увага! Українці Нью Йорку, Брукліна, Бронксу, Асторії, Йонкерсу, Ньюарку, Джерзі Сіті, Байону та цілої Метрополітальної Округи!

Закликаємо Вас на **ВЕЛИКУ УКРАЇНСЬКУ**

МАНІФЕСТАЦІЮ

За визволення України та проти російського і комуністичного імперіалізму

В НЕДІЛЮ, 11. ЛИСТОПАДА 1951 Р. (SUNDAY, NOV. 11, — 2 р. т.)

в залі Мангеттен Центр (Manhattan Center), 311 Вест 34. вулиця в НЬЮ ЙОРКУ

Початок Маніфестації в год. 2-гій пополудні.

Під час Маніфестації промовлятимуть визначні амерканські і українські представники. **ВСІ НА ВЕЛИКУ УКРАЇНСЬКУ МАНІФЕСТАЦІЮ 11-го ЛИСТОПАДА!** Український Все-Громадський Маніфест. Комітет.

НАШ КУЛЬТУРНИЙ РЕФЕРЕНДУМ

Проголошуємо дальшу лнсту тнх, якн своім замовленням на новий суспільний тнжневнх літератури, мнстецтва і культури, що має появлатнся як недільне видання „Свободи“ від позатку наступного року, внвнлн свос бажання піддержати наш суспільний культурний прогрес.

ЛІСТА Ч. 11.

- Антонян Анна
Балій Петро
Бакусович Михайло
Березок Мнрон
Білан Олександр
Бішко Іван
Богунь Сергій
Бортннк Давндо
Броднх Степан
Васнлнк Мнкола
Васнлнк Мнхайло
Вахомський Іван
Верхолук Оснн

РЕАЛЬНОСТІ БІЗНЕСОВИ НАГОДИ

2-ФАМІЛІННИЙ ДІМ з 4 і 5-тнма кімнатами, центральне огрівання, всі улнщення. Близько фабрнк. Цна \$10.500. Ключе агента: ELizabeth 3-6861 або Linden 2-2930. LINDEN, N. J.

НА ПРОДАЖ ФРІЗЕРІЯ в добромн місці з добрим оборотом. Чннш \$40. 48 East 7th Street New York, N. Y.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Товариство Українських Інженерів в Шнкаго організує ВЕЧІРНІ КУРСИ креслення, які тривати будуть два семестри.

Навчання: два рази по дві години в тнждень від год. 7:30—9:30 ввечер. Кошти курсів будуть внносити около 5 доларів в місяць від особи. Місце курсів: Парохнляна Школа при вул. 2234 W. Rice St., Chicago, Зголошення на курсн приймаються в канцелярї Ліги Амернканскнх Українського Походження при вул. 2247 W. Rice St., чнсло телефону NU 9-4450, — від понедїлка до суботн від год. 5-0ї до 9-0ї ввечерн, а в недїлю від 12-0ї до 1:30 поуднн. — Початок курсів буде оголошений по зголошеннї достаточної кількостн учасннків.

Управа Товариства.

ТЕХНІЧНЕ КРЕСЛЕННЯ

Дано індивідуально і в групх лекції з технічного креслення, переважною особою обох роднв з невідповідним фахом на технічних креслярів (draftsman, tracer), які сьогодні дуже пошукуванн і добре платнн. Поради: Ing. K. CERKEVICI, 350 Grove St., Jersey City, N. J. або КНИГАРНЯ „ГОВЕРЛІ“ East 7th Street New York City

ПАЧКА МІСТЕЦЬКИХ РІЗДВІЯНИХ КАРТОК за \$1.00

Серія рїздвннх карток мнстця Проф. М. Бутовнча — 12 штук враз з ковертатами та оплатою переслнкн — тїльки за одного долара. Замовлення з належнїстю слати: Ukrainian Publishing Co., P. O. Box 235, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗАМОВЛЕННЯ НА НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ „СВОБОДИ“

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МІСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

Український Народний Союз, виконуючи постанову свого Головного Уряду, вннесує на рекомендацію Редакції „Свободи“ на річних нарадах в березн цього року, планус почати з днєм 1-го сїчня 1951-го року видавання недїльного числа „Свободи“, як окремого тнжневнха літератури, мнстецтва і науки. Тнжневнх буде ілюстрованннх та виходитиме під редакцією окремої Колегії, до участн в якій будуть запрошенн найвндатнші українські культурні, мнстецькн і науковн силн в цїй країні і закордоном.

Передплату на тнжневнх встановлено дуже низьку, щоб тїльки могли покрити найконецннші основні кошта видання. Вона внноснтиме:

- 1. Для членів УНСоюзу і передплатннків щоденннка „Свобода“: річно — \$3.75; піврічно — \$2.00; чвртврічно — \$1.25.
2. Для нечленів і непередплатннків щоденннка: річно — \$5.00; піврічно — \$2.75; чвртврічно — \$1.50.
Поодннокє число в продажу коштуватиме 12 центів.
Покнщо — приймаються тїльки самн замовлення, без грошей.

Тїльки внповнїть поданє внзку зголошення, внтнїть його та перешлїть на адресу „Свободи“.

До: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ Прохаю зарахувати мене до передплатннків тнжневнха літератури, мнстецтва і культури, що має появлнтнся як окреме недїльне видання „Свободи“ від початку 1952-го року. Передплату на тнжневнх зобов'язуюсь внслати негайнн, як він почне появлнтнся.

(Внповнїть по-англїйськн!)

Ім'я і прїзвище
Адреса: (№ & Street) (City) (State)
(Date) (Signature)

КОНФЕРЕНЦІЯ У В А Н

(Закнчення зї стор. 1-шої).

зволєння українського народу з суспільно-полїтичного ярма, що відболєло в книжцї Юліана Бачннського в справї політичної незалежностн — „Україна Ірредента“, хоч ця ідея в самогн Драгоманова не була розвннена. Вплнв М. Д. в Галнчннн був бїльшнй нїж на Українї під Росїєю, коли він прївав зв'язкн з кнївською Старою Громадою, яка керувала народнми справами у схїднїй Українї. Хоч Д. був дуже гострим критнкнм як учитель для галнчан, то галнчанн були дуже близькн його серцю. Під його впливом зорганїзувалася там Українська Раднкальна Партія, якої членн, Драгоманов учнї, дали допомогу при зорганїзуваннї Національно-Демократичної Партії. З часом прїйшла реакція

Російські емігранти і українська визвольна справа закордоном

(Закнчення зї стор. 3)

го визволення осїдлалн для себе величезнїй китайський народний масив! З чнм в такїй ситуації вбнраються такі опїкунн росїйських імперїалїстів обороняти перед сталїнським наступом, чн, як треба проти нього наступати? З якою великою ідеєю правдн і поступу? Чому піднїнують вони її реакційною концепцією „подїлу сфер“ і апрїорного дозволу для росїйських великндержавннків з вестн нову тнхерою на сходї Європн і великих просторх Азїї? Чн не кнне це темної тїні на Америку, чн не відверне це від неї симпатїї поновелннх народів, чн не буде це вітром на сталїнськн вітрила? Чн не внйде це на шкоду самїй Америці? Імпонуюча постава існуючих українських політнчнх угруповувань на еміграції до росїйських реакційних проєктів, створила нову ситуацію для росїян і для всього захїдного свїту. Вона тнм бїльш серйозна, що має місце в той час коли в Українї йде дальша оборона української національної ідеї і державн. Борьба ця ведеться там зарївно українськнм письменннком, що захнщє виснїй український дух від дурїякн росїйського націонал-шовїнізму, як українським

ІНТЕРЕСНЕ ДАМ МУЖЧИН

Молодечк радостнн бракує частн кушнцнх перетомленнх, вчєрпаннх зї сїд або верознмн. У деякнх внпадках заважає, що недостатнє вїтамїннх або вїстачальнх вїтамїннх в щоденнх стравах була причнною недостатчї енергїї або балдоростн. Це було причнною, що мужчнн не мали радостн, якнми вони з прїродн мали втїшатнся.

Валнжннє з вїдомленням від такнх, що зазналн незнчайного добродїяства від нової вїтамїнової пїгулкн, званої TRI-X. Ця пїгулка, як прївнрно, мїстнт в собі мїнїмальну щоденну вїтмїну важливої вїтамїнової енергїї для кожної дорослої лїднн. Багато лїудей є просто здївованнн, як оцн сполука вїтмїннх ствє в прїродї прїродї при вїтвореннї нової енергїї і жнттяздївностн.

За окремою умовою чнтачї цїй газетн можуть забутн TRI-X, коли вншлїть одє повїдомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 91, Box 762, Peekskill, N. Y. Звїдтн пншлїть їм негайнно пачку за \$3.50 вїдворотною поштою. Не треба посылати грошей — заплатїть просто лїстовоїмн при дорученнї.

Чнтачї цїй газетн можуть купнтн двї пншкн цїього лїку за \$4, хоч окремо вони коштують по \$2.50. Треба тїльки надїслати цїй вїрїзок до TRYSAN CO., Box 226, Dept. 67, Peekskill, N. Y. Не посылайте грошей, а заплатїть просто лїстовоїмн 4 доларн та цїє вартїстї переслнкн. Зробїть же негайнн, бо кнлькїстї лїку обмежена.

Імн:
Адреса:
Мїсто: Стрїт:

Українське Перевозове Бюро В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ 335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

МнКОЛА ЧАЛНН, оперовнї спївак-бас, що внступнтн в ролї Коучубєя в оперї Чайковського „МАЗЕПА“. Опера буде внстлєна в Карнегі Голл в Нью Йорку у вїснорку 6-го листопада та в залї Музичної Академії у Фїладельфї, в п'ятннцю 9-го листопада. Початок внстлє в обох внпадках в год. 8:15 ввечерн. Бїлетн вступу можна набуватн в касї при вступї до Карнегі Голл та Музичної Академії, як теж в мїсцевнх українських осередках.

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ХВОРИХ НА РЕВМАТИЗМ І АРТРАИТИС

Цї недугн можна тепер вїлїкувати. Чнслєннї вїдлукн докздуєть, що болї, виклнканн ревматнзмом, артрїтнзмом, напущнми суглобамн, сїяїтнкою і неврїтом, можуть бутн швидко вгамованн новнм лїком КО-НАЛ (CO-NAL). Тнсьчї хворнх, що почувалн себе безнадївно, тепер радїсно розголошують, що вони вперше вїдчулн справжнє полегшення. Вагато з ннх кажуть, що їх бїльш уцух уже після першої дозї бїльш познтивного лїку.

ДОБРІ ВІСТІ ПРО СИВЕ ВОЛОССЯ

Якщо ваше волосся снве, вн зрадїте, коли докздуєтьсє, що внє з'явлнєся н о в н ї лїк під назвою NUVIDA і що на днвно помагєс позбутнся снннн. Треба тїльки раз на дннь натнратн його малою кнлькїстю лїку. Натнратнє дотн, докн волосся не дїстанє бажаного кольору. Хто його вннєс не може надївуватнся, як легко можна новнм способом вїдворнтн прїродне волосся з молодечнм внглядом.

Чнтачї цїй газетн можуть купнтн двї пншкн цїього лїку за \$4, хоч окремо вони коштують по \$2.50. Треба тїльки надїслати цїй вїрїзок до TRYSAN CO., Box 226, Dept. 67, Peekskill, N. Y. Не посылайте грошей, а заплатїть просто лїстовоїмн 4 доларн та цїє вартїстї переслнкн. Зробїть же негайнн, бо кнлькїстї лїку обмежена.

Імн:
Адреса:
Мїсто: Стрїт:

НОВІ ІМІГРАНТИ

Днє 7-го листопада прїйдуть кораблем „Дженерал Гаан“ до Нью Йорку на ашурансн ЗУАД-Комїтетї такі особи: Чакерт Анїта; Вазалай Марїя, Мнкола, Анна; Лївїк Аннє; Гєх Іван; Юрїк Пнлїп; Куземка Андрїй, Софїя; Нїмець Анна; Познєк Ваєнлї; Садовнй Володнмир, Нїна; Переходько Іван; Садовнй Веронїка, Володнмир; Марвнн Грїгорїй, Наталка, Юрїй. (Додаток до звїдомлення про осіб, що прїбувають днє 6-го листопада 1951 р. кораблем „Дженерал Тейлор“ до Нью Йорку на ашурансн ЗУАД-Комїтетї): Вагєтєк Мнкола; Войко Андрїй; Гайдук Володнмир.

ТУРБУЄ ВАС ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо нн стурбованн тнм, що ваше волосєс загато внпадає або розтїєся на кнчнках через вїспрїтїє сухїстн, вн зрадїте, як докздуєтьсє вїд лїудей, що колнєс хворїлн на внпадання волосєс на голонн. Вони вртувалн себе вїд цїєї недугн вїкнвання нового лїку, що звєтєся ТРАНСАН (Trysan).

Доходять вїдомостн, що цї і нншї турботн з волосєсн, якн бувають вїд свєрблїчкн, малою лїшаю тощо, прїпншлнсь завдякн правильному вїкнванню цїього чудового лїку.

Не зволїкайте, аж поки погїршєс стан вашого волосєс, а зараз же вннєайте ТРАНСАНУ. Мн маємо його тепер в обмеженїй кнлькостї. Вн зможете дїстатн його за спеціальну пншкн до Trysan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звїдтн вншлїть вам двї трїдollarовн пачкн за \$5, або зїзннкою \$1 вїд звнчайної цїнн. Коли посылатн пншлїтн платою (C.O.D.), тодї додати ще пошту до доставу.

У ВАС БЕЗСОННЯ?

Мнлнї ннркн, що не вннєвають належнню трїлїннх вїдхлїв з кровн, можуть бутн причнною нєпнхн недомгання: нервовнсть, безсоння, бїль голонн, в крнжках, у ногах та запаморочєння.

Вагато лїудей, що хворїлн на цї недугн, вїдчулн тепер велике полегшення вїд нового лїку, що звєтєся ВУ-КА-ЛО МІШАНІНА (VU-CAL-LO MISHANINA (VU-CAL-O Compound)). Цїй лїк, що складаєтьсє з вїтнїв з п'ятьох дїючих рослнннх лїкїв, спроможнїтї допомогтн вїдлїтн вїдрїдн, що забнрають з тїла шїдїлннї залїзнкн.

На спеціальне замовлення чнтачї цїй газетн можуть дїстатн цїю пачку за зїзннкою цїну. Попнїть тїльки цїє вїдрїзок до OREGON DRUG PRODUCTS, Box 762, Dept. 200, Peekskill, N. Y. Звїдтн вншлїть вам двї трїдollarовн пачкн за \$5, або зїзннкою \$1. Не посылайте грошей, а заплатїть просто лїстовоїмн при вртченнї.

Імн:
Адреса:
Мїсто: Стрїт:

УВАГА! — ГРОМАДЯНИ! DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.

має на складї власного виробу

ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ

в найкнпнїчнх фєнах, у нас куплїтн капелюхн прїннємаємо до нерерїєкн. Дальше прїгадуємо, що маємо вїдлїтн

МУЖЬСЬКОЇ ГАЛІЯНТЕРІЇ а саме:

першої якостн сорочкн, спортовн сорочкн, пїжама, знаной маркн: „Judson“ і „Fruit of the Loom“.

ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛІВ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ!

Служайте нашн оголошення по радїо-програми п. Мєльнєка кожної недїлї мїж 7—8 год. рано на хнлїях 1480 (станцїя WHOM). ОТВОРЕНО ЩОДЕННО ДО 8:30 вєт., в П'ЯТННЦІ І СУБОТН ДО 10:00.

DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY мїж 2-ою а 3-ою Євєно.

ЗБОРН ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Мїснєчн зборн Тов. У. Н. Дому, вїд. 316, вїдбулєтьсє в чєтвєр, 8. листопада, в год. 8. ввечерн, в Тов. Дамн, 831 Джозєф Євєно. Прїєтєсь вєдє членн прїбути на означєннї лїєс. На цїх зборнх буде вїснєнцїя вн. уряд на рїк 1952. — І. Свєрдлєк, гол., П. Ковтун, кас.; В. Гарнїлєк, фїл. секр.; В. Іванцїв, рек. секр.

ШНКАГО, ІЛЛ. — Вр. св. Юрїя, вїд. 379, повїдомлєє своїх членнх, що мїснєчн зборн вїдбулєтьсє 11-го листопада в год. 12. впоуднє в Домї Вїд. УНС, 845 N. Western Ave. Члєнн, що догнють, за вкнладкн, якщї не прїбулєть на зборн і не вїрнєвнють догн, будуть суспендїованн, бо вїдлїтн не може дальше за ннх об'єднувати вїдлїдк. — Г. Вобнєк, прєд.; М. Сєвєрїє, кас.; В. Пнлнїєв, секр.

Професїїнн оголошення

Dr. S. CHERNOFF 23 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697

Острї і довгочаснї вїдлїтн члєновнї і жннок. Шндрїя, X-Ray, Роздутьтє жнє лїкуємо без операциї. Переводнємо аналїзу кровн для супружнх дївоцїтєв. — Об'єкєтн годннн: Шндрїя вїд 10 рано до 6:45 ввечерн. В недїлї вїд 11 до 1 понод. ЕКЗАМНАЦІЇ \$3.00.

Д-р М. МІШЕЛЬ лїкар вї старого краю, говорнтє по українськн, багєтє полїє успїшно лїкує гострї і хронїчнї недугн мужчнн і жннок, недугн внрїк і сечового мїхура, вїг та загальнє ослаблення. Лїченнє застрїканнї пєпснїнн та нншнх лїкарств. Аманїєа кровн, сєчї і нншнх вїдлїєнь. Аманїєа кровн для супружнх дївоцїтєв.

107 E. 17th ST., NEW YORK CITY | коло 4-0ї Євєно і Union Sq.

Годннн: Шндрїя вїд 10 рано до 1 понод., вїд 4—7 ввєт., в недїлї вїд 11—1 понод. ЕКЗАМНАЦІЇ \$3.00.

Dr. F. TYLBOUR 59 East 3rd St. (Columb. 2nd Ave.) N.Y.C. Tel. GRamercy 5-3993

Внутрїшнї недугн, Флюїтосору, X-ray Electrocardiograph, Analysis. Переводнємо аналїзу кровн для супружнх дївоцїтєв.

Офіснєтн годннн: шндрїя 1-3 і 5-8 р.м. В недїлї вїд 10-2 понод.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБЕННІК УПРАВІТЕЛЬ BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street, New York 9, N. Y. Phone ALgonquin 4-5746

Дані новн в модерннх колекціоннх стлєннх вїдлїчнн.

Пертєрїяднє обслїжє в устїх похорохнх без рївнїєннї маєтнвого стлєнн.

ІВАН БРОЦАК, нотар.

ІВАН БУНЬНО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБЕННІК вкрїєтє вогрєбєннє по \$150 днї так внєдїєтн як /БС/ДТА ЧЕСНА І НАКРАЩА

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 67 E. 5th St., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБЕННІК Заннємєтєсь похорохнми в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОБОЛНЦІЯХ

Контрольована температура. Модєрна калїдрн до уянтку даром.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2560

ТАРЗАН, ч. 2711. Коли прочнєтнєс днм після битви

„Мєнї дуже прїкрно!“ — заговорнє поважно Хїрам. — „Я надїєвєс, що можна буде внмннєтн кровопролїтє. Сєрїф, старнїй мїї прїятєль, теж згннєв“. „Якщо б не оцї жннкн, тн та кож був бн згннєв“ — сказав Тарзан сумовнто. — „Я був бн подбав за те“. „Зовсїм не треба було твого нерозважнного нападу“ — прїоджувєв Тарзан. „Тн мїє прїїтн до нас, як наш гїєрїт... Скажн, що тн хочєш?“